

Nr 240.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående anslag till ökat arbetsbiträde hos lantmäteristyrelsen; given Stockholms slott den 16 april 1917.

Under återopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att å *extra stat* under nionde huvudtiteln för år 1918 såsom förslagsanslag, högst, anvisa

dels för anställande under samma år hos lantmäteristyrelsen av en tjänsteman, benämnd byrådirektör, 6,600 kronor, varav 2,000 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar;

dels ock till extra tjänstemän och biträden samt vikariatsersättning hos nämnda styrelse, utöver härtill i styrelsens stat upptaget anslag, 11,700 kronor;

eller tillhopa 18,300 kronor.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

K. Dahlberg.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 april 1917.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern SWARTZ,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LINDMAN,
Statsråden: VON SYDOW,
STENBERG,
FALK,
HAMMARSTRÖM,
MÄRTEN ERICSSON,
ÅKERMAN,
CARLESON,
HANS ERICSON,
DAHLBERG.

Departementschefen, statsrådet Dahlberg anförde:

Såsom min företrädare i ämbetet anmälde den 13 januari 1917 vid föredragning av förslag till reglering av utgifterna under nionde huvudtiteln för år 1918, har lantmäteristyrelsen i skrivelse den 20 november 1916 framlagt förslag till vissa ändringar i styrelsens stat, medförande en anslagsökning av 37,800 kronor, samt därjämte hemställt, att för beredande av ökade arbetskrafter åt styrelsen under år 1917 ett anslag å extra stat till belopp av 19,000 kronor måtte anvisas för år 1918 att utgå redan under innevarande år.

Därjämte meddelade dåvarande departementschefen, att åtskilliga andra lantmäteriväsendet berörande förslag inkommit från nämnda styrelse, avseende dels utfärdande av förordning angående ägomätning m. m., dels ny lantmäteritaxa, dels vissa åtgärder för förbättring av de praktiserande lantmätarnas ekonomiska ställning, dels ock ordnande av frågan om biträden å lantmäterikontoren i länen.

Dävarande departementschefen uttalade, att dessa ärenden, vilka inkommit till jordbruksdepartementet först i slutet av år 1916 samt remiterats till statskontoret, syntes vara av sådan natur, att de icke kunde antagas bliva färdiga till föredragning redan under loppet av den nu pågående riksdagen. Han tillstyrkte emellertid, att för ökat arbetsbiträde i lantmäteristyrelsen måtte beräknas ett belopp av 19,000 kronor, samt anhöll att längre fram få förelägga Kungl. Maj:t förslag till proposition om anslag härtill. I enlighet härmed har Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen föreslagit riksdagen att beräkna 19,000 kronor för sagda ändamål.

Under återopande härav har min företrädare i skrivelse den 22 januari 1917 anmodat lantmäteristyrelsen att så snart som möjligt inkomma med förslag angående ökat arbetsbiträde hos styrelsen och beräkning av därav föranledda kostnader.

Styrelsen har nu med anledning härav inkommit med en skrivelse av den 19 mars 1917.

Nu gällande, av 1908 års riksdag antagna och av 1912 års riksdag beträffande de kvinnliga biträdesbefattningarna ändrade stat för lantmäteristyrelsen har följande utseende:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	
1 överdirektör	6,200	2,800	1,000	10,000	
1 byråchef	5,000	2,500	600	8,100	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
1 d:o	5,000	2,500	600	8,100	
1 lantmäterifiskal	3,600	1,800	400	5,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr. och efter 10 år med ytterligare 500 kr.
1 arkivarie	3,600	1,800	400	5,800	
1 ingenjör	2,200	1,500	300	4,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med än ytterligare 500 kr.
1 dito	2,200	1,500	300	4,000	
1 kvinnligt biträde	900	550	150	1,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.
1 d:o d:o	700	350	150	1,200	
1 d:o d:o	700	350	150	1,200	
1 förste vaktmästare	900	150	150	1,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr.
1 vaktmästare	700	350	150	1,200	} Efter 5 år kan lönen höjas med 100 kr. och efter 10 år med ytterligare 100 kr.
Till extra tjänstemän och biträden samt vikariatsersättning	—	—	—	20,500	
Summa	—	—	—	73,000	

Anmärkning: Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå ävensom å lönen avdragas 100 kr. årligen.

Lantmäteristyre-
lsen ^{20/11}
1916.

I förberörda skrivelse den 20 november 1916 har lantmäteristyre-
lsen lämnat följande uppgift å antalet ärenden, som förekommit i
medeltal årligen:

1881—1900.....	683	1909—1913.....	1,954
1901—1908.....	1,274	1913—1915.....	2,277

Styrelsen har framhållit, att dessa uppgifter icke återgäve den sty-
relsen åliggande tillsyn och ledning av lantmäteriverksamheten i landet,
vilka medhunnits allenast i obetydlig grad. Än mindre hade tillräcklig
tid blivit övrig för inspektioner.

Styrelsen har därefter hänvisat på de ökningar i styrelsens arbete,
som kommit eller komme att förorsakas av olika anledningar. Härvid
har styrelsen först erinrat om sitt förslag till mättningsförordning och
framhållit, att en verklig ledning från styrelsens sida måste utövas
över denna förordnings handhavande samt detaljföreskrifter utfärdas av
styrelsen. — Vidare har åberopats, att under tiden för jordregistrets
uppläggande en särskild avdelning inom styrelsen varit inrättad för jord-
registerärenden, bestående av en och tidvis två föredragande samt tre
å fyra biträden. Kostnaderna härför hade bestritts av särskilt anslag,
men något sådant torde ej kunna påräknas efter utgången av år 1917.
Dock kunde med säkerhet antagas, att arbetet med själva uppläggandet
då icke skulle vara fullständigt avslutat och att i synnerhet många svåra
och invecklade frågor skulle återstå. Men även sedan uppläggandet av-
slutats, komme styrelsens befattning med överinseendet av jordregistrets
förande, kompletterande och fullkomnande att föranleda icke så litet
arbete. — Därjämte har styrelsen framhållit, att den hos styrelsen in-
rättade fotomekaniska reproduktionsanstalten, vilken borde alltmera ut-
vecklas, komme att allt framgent förorsaka ett icke obetydligt tillskott
i dess arbete.

Lantmäteristyrelsen har härefter utförligt utvecklat behovet av en
mera effektiv kontroll över lantmätarnas verksamhet, vilken kontroll
vore ännu behöfligare än förr, sedan rikets lantmätare genom distrikts-
indelningen fått en mera självständig ställning gent emot allmänheten.
För utövande av denna kontroll, vilken vore en nödvändig förutsättning
för lantmäteriväsendets utveckling och för att styrelsen skulle kunna
rätt handhava ledningen av lantmäteriet, saknade styrelsen arbetskrafter.
Styrelsen har vidare påvisat vissa brister i fråga om förvaringen och
skötseln av styrelsens arkiv och i detta sammanhang erinrat om ett av
styrelsen framställt förslag till utsträckning av lantmätarnas renovations-
skyldighet, vilken åtgärd skulle hava till följd en stark ökning i arkivets
årliga tillväxt.

De nu nämnda förhållandena utvisade behovet av ökning i styrelsens arbetskrafter. Helst borde två nya byråer inrättas. Men under för handen varande förhållanden ansåge styrelsen sig böra begränsa önskemålen. Styrelsen trodde, att en i förhållande till kostnaderna effektiv ökning av styrelsens arbetskrafter för arbetet inom ämbetsverket, utom vad anginge arkivet, kunde vinnas genom inrättande av två nya byrådirektörstjänster att tilldelas en vardera av styrelsens båda byråer. Om innehavarna av dessa tjänster finge till åliggande att i den utsträckning verkets chef bestämde ej blott verkställa utredningar utan även föredraga ärenden, kunde måhända, under förutsättning att samtidigt någon ökning även ägde rum av extra arbetskrafter, för arbetenas bedrivande vinnas ett tillskott i arbetskraft, som närmade sig det, vilket komme att erhållas genom inrättande av två nya byråer. Emellertid syntes nu angivna utväg att låta även annan än byråchef föredraga ärenden kunna ytterligare utsträckas icke allenast till den av styrelsen i särskilt utlåtande föreslagne intendenten för reproduktionsanstalten och till en nu föreslagen inspektör, utan även till andra tjänstemän inom verket.

Styrelsen har härefter beträffande inspektionen framhållit, att det borde ingå i ledamöternas åligganden att, åtminstone endera av dem, årligen företaga inspektionsresa, samt att ökat tillfälle borde beredas styrelsen att använda förste lantmätarna till inspektion av arbeten ute i orterna. Styrelsen har därefter fortsatt sålunda:

»Emellertid finnes ett område, som på detta sätt icke blir i erforderlig grad tillgodosett, och det är mätning efter trigonometrisk eller siffermetod. Vid utförandet åtminstone av större arbeten efter denna metod är det angeläget, att, innan arbetet bringas till utförande, plan för detsamma uppgöres och underställes lantmäteristyrerelsens prövning. Men även under arbetets utförande är det av betydelse, att förrättningsmannen har tillfälle att inhämta råd och erhålla anvisningar. För styrelsens uppgift att övervaka och leda mätningstekniken och i all synnerhet den trigonometriska metodens tillämpning inom landet erfordras enligt lantmäteristyrerelsens mening en särskild tjänst. Tvivel råder icke därom, att innehavaren av denna befattning får full sysselsättning, och i övrigt är uppgiften av sådan natur, att den kräver en långt gående specialisering, som icke kan ske, om uppgiften i fråga skall sammanföras med andra åligganden.»

Beträffande förhållandena inom arkivet har styrelsen yttrat:

»Arkivarie- och registratorsgöromålen ombesörjas för närvarande av arkivarien med biträde av en fast anställd amanuens, ett kvinnligt skrivbiträde och förste vaktmästaren. Arkivarien personligen medhinner knappast mer än att verkställa utbetalningar och mottaga allmänheten. Den synnerligen omfattande bokföringen verkställs av skrivbiträdet, som härmed har i det närmaste full sysselsättning. At registreringen i arkivet kan arkivarien icke ägna mycken tid. Denna ombesörjes

till icke ringa del av förste vaktmästaren. Att redan dessa förhållanden påkalla ändring, torde vara tydligt, och än tydligare torde behovet härav framstå, om hänsyn toges till vad ovan anförts beträffande ökad tillströmning av arkivalier samt omläggning av sättet för arkivaliernas registrering och förvaring.

Lösningen av denna fråga har lantmäteristyrelsen trots stå att vinna genom inrättande vid arkivariens sida av en byråingenjörstjänst samt genom att befria arkivarien från registratorsgörömlen och inrättande för dessa av en kvinnlig biträdesbefattning.»

Lantmäteristyrelsen har vidare förklarat sig anse ytterligare en vaktmästare behöfelig och till stöd härför anført, att det icke vore tänkbart, att arkivet kunde avvara egen vaktmästare, helst som behovet av vaktmästarbiträde därstädes vore av helt och hållet annan art än det, som funnes hos styrelsen i övrigt, samt att erfarenheten visat, att styrelsen för sistnämnda ändamål hade stadigvarande behov av minst två vaktmästare. Detta visade sig därav att, ehuru alltsedan år 1909 en extra vaktmästare varit anställd hos styrelsen, anlåtande av ytterligare extra vaktmästarbiträde årligen varit nödvändigt och för år 1916 komme att draga en utgift av omkring 500 kronor.

Styrelsen har därefter övergått till att yttra sig angående lämpliga avlöningar för de föreslagna nya befattningshavarna. Ur denna del av utlåtandet må följande anföras:

»Efterföljande förslag till lönesatser för på stat uppförda befattningar framställes under förutsättning, att de lönetillägg, som med hänsyn till nuvarande höga levnadskostnader kunna komma att utgå för jämställda befattningshavare, även skola utgå till innehavarna av befattningar, som här nedan avses.

Allmänt torde erkännas, att beträffande befattningar, för vilkas ändamålsenliga uppehållande kräves speciell utbildning, löneförmåner måste tilltagas något högre än eljest. Särskilt torde detta få anses gälla befattningar, vilkas uppehållande på tillfredsställande sätt förutsätter speciell teknisk utbildning. På grund härav och med anledning av angelägenheten att såväl för de ifrågasatta byrådirektörsbefattningarna som för inspektörsbefattningen erhålla fullt lämpliga personer samt jämväl med hänsyn till befattningshavarnas uppgifter att dela föredragningsskyldigheten med byråcheferna håller styrelsen före, att för dessa tre befattningar böra anslås samma avlöningsförmåner, som gälla för byrådirektörer i patent- och registreringsverket, eller lön 4,200 kronor, tjänstgöringspenningar 2,000 kronor och ortstillägg 600 kronor samt med rätt för befattningshavarna till ett ålderstillägg efter fem år till belopp av 600 kronor. Till ytterligare belysning av frågan tillåter sig lantmäteristyrelsen erinra, att enligt av Eders Kungl. Maj:ts meddelade bestämmelser distriktslantmätare, som förordnats biträda å lantmäterikontor vid arbetet med jordregistrets uppläggande, allt sedan detta arbete år 1909 började, åtnjutit ett årsarvode av 6,000 kronor, samt att distriktslantmätare, vilka under senaste åren varit förordnade att biträda dels i Eders Kungl. Maj:ts och rikets kammarkollegium dels i lantmäteristyrelsen, tillerkänts ersättning uppgående till 7,000 kronor för år räknat.

Vad angår den ovan för anställning i arkivet föreslagna byråingenjörstjänsten saknar styrelsen anledning att föreslå annat än normal avlöning i första lönegraden eller lön 2,200 kronor, tjänstgöringspenningar 1,500 kronor och ortstillägg 300 kronor, samt tre ålderstillägg, vardera å 500 kronor, efter respektive 5, 10 och 15 års tjänstgöring.»

För det föreslagna nya kvinnliga skrivbiträdet med placering såsom registrator i arkivet har styrelsen föreslagit avlöning i tredje normalgraden, varjämte styrelsen för den nye vaktmästaren, vilken beräknades för tjänstgöring i arkivet och ansåges skola få särskilt makt-påliggande uppgifter, ifrågasatt samma avlöning som för kvinnligt biträde i tredje graden.

Vidare har styrelsen föreslagit, att den ena av de nuvarande kvinnliga biträdesbefattningarna med lägsta gradens avlöning skulle utbytas mot dylik befattning med avlöning i andra normalgraden.

I fråga om anslaget till extra tjänstemän och biträden samt vikariatsersättning har styrelsen anfört bland annat följande:

»Anslaget till extra tjänstemän och biträden samt vikariatsersättning uppgår enligt gällande stat till 20,500 kronor. Enligt de förutsättningar, som förelegat vid besluts fattande om detsamma, kunna däri anses ingå följande särskilda poster:

till ersättning åt fyra amanuenser med fast arvode	kronor 10,800: —,
» flitpenningar åt extra tjänstemän i övrigt	» 1,500: —,
» extra biträden	» 4,700: —,
» biträde vid vaktmästargöromålen	» 900: —,
» vikariatsersättning	» 2,600: —,

Summa kronor 20,500: —.

Angående användningen av ifrågavarande anslag, i vad detsamma är avsett till avlöning åt amanuenser och extra tjänstemän, har Eders Kungl. Maj:t uti nådigt brev den 26 mars 1909 funnit gott förordna, att under förutsättning att föreskrift av lantmäteristyrelsen meddelades därom, att arbetstiden å tjänsterummet för fast anställd amanuens skulle, i den mån undantag ej finnes böra av styrelsen stadgas eller för särskilda fall medgivas, i allmänhet utgöra sex timmar varje söckendag, arvode för fast anställd amanuens skulle utgöra minst 2,400 kronor och högst 3,000 kronor; och skulle det ankomma på lantmäteristyrelsen att inom dessa gränser bestämma berörda arvodens belopp under iakttagande likväl att minimiarvodet i regeborde utgå såsom begynnelseavlöning samt att det till ersättning åt fyra amanuenser avsedda belopp å 10,800 kronor icke överskredes. — — —.

Lantmäteristyrelsen har redan under åren 1910 och 1911 vid tre särskilda tillfällen framhållit för Eders Kungl. Maj:t, att ifrågavarande anslag vore otillräckligt, samt i anledning därav påkallat åtgärder, utan att någon förhöjning kunnat utverkas. Emellertid har Eders Kungl. Maj:t på framställning av lantmäteristyrelsen gång efter annan omfått särskilda medel för handläggning inom styrelsen av vissa ärenden av större omfattning, och erinras må även, att Eders Kungl. Maj:ts vattenfallsstyrelse vid tvenne särskilda tillfällen funnit sig böra ställa medel till styrelsens

förfogande för utredningar i fråga om äganderätten till vissa vattenfall. Vad innevarande år angår hava förhållandena gestaltat sig på sådant sätt, att lantmäteristyrelsen uti underdånig skrivelse den 15 innevarande månad funnit sig föranlåten hemställa, att Eders Kungl. Maj:t täcktes ställa 2,000 kronor till styrelsens disposition att under innevarande år användas till extra tjänstemän och biträden samt vikariatsersättning till den del utgifterna härför icke kunna bestridas av ifrågavarande å stat uppförda anslag.

Eders Kungl. Maj:t har under senare åren medgivit, att arvode till lantmäteriauskultant, som förordnats att för skilda ändamål biträda å lantmäterikontor i länen, finge utgå med högst 300 kronor i månaden. För år 1917 har lantmäteristyrelsen emellertid funnit sig föranlåten föreslå, att detta maximiarvode måtte få höjas till 350 kronor i månaden. Huru härmed än kan gå, torde det i allt fall vara givet, att lantmäteristyrelsen ej kan få dugliga amanuenser för lägre belopp än som betalas för liknande anställning å lantmäterikontoren i länen, och lika givet torde vara, att amanuenser, som tjänstgöra i lantmäteristyrelsen, böra under längre tid hava ägnat sig åt praktisk verksamhet och förskaffat sig erfarenhet beträffande skilda verksamhetsgrenar inom lantmäteriet, för att lantmäteristyrelsen skall kunna av dem påräkna någon egentlig nytta. På grund härav håller lantmäteristyrelsen före, att arvode till amanuenser inom lantmäteristyrelsen bör i regel utgå efter 3,600 kronor för år. Utöver fyra fast anställda amanuenser, till vilkas anställande nuvarande anslaget är avsett att lämna tillgång, erfordras emellertid ytterligare två amanuenser, en å vardera byrån. För dessa liksom för anställande av erforderlig ytterligare en extra amanuens att vara tillgänglig för vikariatsförordnanden håller styrelsen före, att arvodet bör beräknas efter 3,300 kronor för år. — — —

Lantmäteristyrelsen förutsätter, att byrådirektörerna skola utan förhöjning i ersättning inträda i utövning av byråchefers åligganden, då byråchef åtnjuter partiell tjänstledighet för handläggning av visst ärende eller då byråchef till följd av tjänsteresa är förhindrad att förrätta sitt ämbete inom ämbetsverket. För denna anordning kräves alltså icke någon förhöjning i utgifterna för vikariatsersättning. För beredandet av semester samt för ersättning vid sjukdomsfall torde emellertid utgifterna för vikariatsersättning böra beräknas med 1,000 kronor högre belopp än för närvarande, och torde alltså ifrågavarande anslag ytterligare böra höjas med sistnämnda belopp. Med hänsyn emellertid därtill, att till uppförande å stat föreslagits ett skrivbiträde, torde kostnaderna för extra biträden kunna nedsättas med 700 kronor.»

Med anledning av vad sålunda anförts har lantmäteristyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att, med uteslutande ur lönestaten för lantmäteristyrelsen av ett kvinnligt biträde av lägsta avlöningsgraden, varigenom statens slutsumma skulle minskas med 1,200 kronor från 73,000 kronor till 71,800 kronor,

dels å samma stat uppföra följande befattningar med nedan angivna avlöningsförmåner:

	Lön	Tjänst- görings- pen- ningar	Orts- tillägg	Summa	
1 byrådirektör	4,200	2,000	600	6,800	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kr.
1 d:o	4,200	2,000	600	6,800	
1 inspektör	4,200	2,000	600	6,800	
1 ingenjör	2,200	1,500	300	4,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 500 kr., efter 10 år med ytterligare 500 kr. och efter 15 år med än ytterligare 500 kr.
1 kvinnligt biträde av tredje graden	1,100	750	150	2,000	
1 kvinnligt biträde av andra graden	900	550	150	1,600	} Efter 5 år kan lönen höjas med 200 kr. och efter 10 år med ytterligare 200 kr.
1 vaktmästare i arkivet	1,100	750	150	2,000	
Summa	17,900	9,550	2,550	30,000	

dels ock höja anslaget till extra tjänstemän och biträden samt vika-
riatsersättning med 9,000 kronor från 20,500 kronor till 29,500 kronor,
varigenom statens slutsumma skulle höjas med 39,000 kronor till 110,800
kronor.

Då emellertid lantmäteristyrelsen med hänsyn till ej mindre för-
handenvarande förhållanden och den jämförelsevis stora omfattningen av
detta förslag än även den sena tidpunkt, då detsamma förelades Kungl.
Maj:t, ansåge sig böra räkna med den möjligheten, att Kungl. Maj:t
funne sig icke böra förelägga detsamma 1917 års riksdag till slutlig
prövning, utan möjligen för tillfälligt ordnande av förhållandena ansåge
sig böra hos riksdagen göra framställning om anvisande av oundgängliga
medel å extra stat, ansåge sig lantmäteristyrelsen för denna eventualitet
böra verkställa beräkning av det belopp, som under sådan förutsättning
enligt styrelsens mening vore erforderligt för tillgodoseende av lant-
mäteristyrelsens behov av arbetskrafter. Härom har styrelsen anfört
följande:

»Vad då först angår ersättare av byrådirektörerna och inspektören finner sig
lantmäteristyrelsen, med framhållande av det synnerliga behovet av denna tillökning
i arbetskrafter liksom ock därav att för respektive uppgifter kunna förvärva erfarna,
skickliga och fullt lämpliga tjänstemän samt att genom ombyte av funktionärer
syftet vedervågas, icke kunna nedsätta ersättningen för dem med större belopp,
än som ungefärligen motsvarar pensionsavgifterna eller 200 kronor i händelse av
anställning i ordinarie tjänst. För var och en av nu nämnda funktionärer bör alltså
beräknas ett arvode till belopp av 6,600 kronor.

Den ökade tillströmningen i arkivet av arkivalier till följd av den ifrågasatta
utsträckningen av lantmätarnas renovationsskyldighet kan icke antagas omedelbart
nä sin fulla utvidgning. Till följd härav synes påbörjandet av arbetet med om-

läggning av sättet för arkivaliernas registrering och förvaring utan alltför stora olägenheter kunna uppskjutas till inemot mitten av år 1918. Till följd härav torde en ersättare för den föreslagne ingenjören kunna undvaras under första halvåret av sistnämnda år, och arvode för befattningshavaren bör alltså här beräknas endast för senare delen av året. För ändamålet erfordras ett belopp av 2,000 kronor.

Ovanstående antal amanuenser är emellertid erforderligt, och å kostnaden härför kan skäligen icke göras någon besparing. Även den ovan beräknade ökningen i utgifter för vikariatsersättningar synes styrelsen erforderlig, varigenom beloppet av dessa bör beräknas till 3,600 kronor. Kostnaderna för extra biträden och extra vaktmästare, därför i det befintliga anslaget ingå 4,700 kronor + 900 kronor eller tillhoppa 5,600 kronor, torde icke böra beräknas lägre än till 7,000 kronor. Sammanlagda utgifterna för extra tjänstemän och biträden samt vikariatsersättning böra alltså beräknas till 31,600 kronor, och då i staten för ändamålet finnes ett anslag till belopp av 20,500 kronor, erfordras en ökning av 11,100 kronor.

Dessa beräkningar utvisa alltså, att för ifrågavarande ändamål, i händelse detsamma befinnes böra tillfälligt tillgodoses genom anslag å extra stat, erfordras ett belopp av 32,900 kronor, vilket belopp torde böra utjämnas till 33,000 kronor.

— — —.»

Slutligen har styrelsen förklarat sig anse ökning av styrelsens arbetskrafter redan under år 1917 erforderlig och efter en närmare utredning härom hemställt, att för detta ändamål måtte av riksdagen begäras ett anslag av 19,000 kronor.

Statskontoret
9/12 1916.

Statskontoret har i utlåtande häröver den 8 december 1916 anfört följande:

»Av den till stöd för förevarande framställning av lantmäteristyrelsen förebrogta motivering vill det synas statskontoret, som om behov av förstärkning av arbetskrafterna hos nämnda styrelse föreläge, men är det för statskontoret givetvis förenat med synnerligen stora svårigheter att kunna avgöra, huruvida detta behov nödvändiggör en utökning av sagda arbetskrafter i den utsträckning, som av lantmäteristyrelsen föreslagits. Statskontoret anser sig icke heller böra härom göra något uttalande, utan tillåter sig endast beträffande sättet för anvisandet av de förberörda arbetskraftsförstärkning erforderliga medlen framhålla vissa betänkligheter mot att, såsom av styrelsen ifrågasatts, lösa denna fråga genom uppförande å ordinarie stat av en hel del nya befattningar m. m. Då nämligen ett sådant tillvägagångssätt skulle medföra en höjning av slutsumman för staten för lantmäteristyrelsen med mer än halva det nuvarande totalbeloppet för nämnda stat, och då de förhållanden, som skulle påkalla en komplettering av den nu gällande staten för styrelsen, exempelvis den ökning av styrelsens arbetsbörda, som skulle bliva en följd av en ny mättningsförordning, vartill förslag läser hava till Eders Kungl. Maj:ts avgivits, svårligen kunna för närvarande fullt överblickas, torde, med hänsyn jämväl till den av lantmäteristyrelsen omförmälda omständighet, att förevarande fråga först vid en så sen tidpunkt bragts under Eders Kungl. Maj:ts prövning, det vara lämpligast

att tillsvidare anvisa det till förstärkning av styrelsens arbetskrafter m. m. behöfliga beloppet å extra stat.

För den händelse Eders Kungl. Maj:t emellertid skulle finna lämpligt föreslå riksdagen att besluta de ändringar i och tillägg till den ordinarie staten för lantmäteristyrelsen, varom nämnda styrelse hemställt, har statskontoret ansett sig böra beträffande sagda ändringar och tillägg göra vissa erinringar.

Vad då först vidkommer den av styrelsen ifrågasatta arkivvaktmästaren — —.

Vad sedan angår den i gällande stat för lantmäteristyrelsen uppförda anslagsposten å 20,500 kronor till extra tjänstemän och biträden samt vikariatsersättning, vilken post enligt styrelsens hemställan skulle höjas till 29,500 kronor, skulle enligt styrelsens förslag av densamma utgå arvoden till fyra amanuenser med 3,600 kronor för år och till tre dylika befattningshavare med 3,300 kronor om året. Av styrelsens i förevarande framställning gjorda beräkningar framgår emellertid, att styrelsen, enligt vad under hand blivit upplyst, av förbiseende räknat med endast två amanuensarvoden å 3,300 kronor, vadan följaktligen anslagsposten till extra tjänstemän m. m. kommit att upptagas till ett 3,300 kronor för lågt belopp. Posten ifråga torde alltså böra höjas till, i stället för av styrelsen föreslagna 29,500 kronor, ett belopp av 32,800 kronor, — —.

Såsom ovan nämnts, har lantmäteristyrelsen alternativt föreslagit, att styrelsens behov av ökade arbetskrafter under år 1918 skulle tillgodoses genom anvisande av erforderliga medel på extra stat för sagda år — —.

Mot styrelsens framställning i denna del har statskontoret intet annat att erinra, än att å arvodet till den föreslagne extra ingenjören bör göras ett mot den å första gradens tjänst belöpande pensionsavgift svarande avdrag, det vill säga för ett halvt år 50 kronor, ävensom att den till arvoden åt amanuenser beräknade summan i anledning av ovan omförmälda felräkning bör höjas med 3,300 kronor, vadan alltså beloppet av de utav styrelsen beräknade kostnaderna, för vilkas bestridande extra anslag skulle anvisas, 32,900 kronor, bör ökas med 3,300 kronor och minskas med 50 kronor till 36,150 kronor.

— — —.

Därest förevarande framställning om anvisande av extra anslag till beredande åt lantmäteristyrelsen av ökade arbetskrafter m. m. skulle varda bifallen, torde emellertid böra meddelas bestämmelser därom, att av de till de föreslagna extra byrådirektörerna, extra inspektören samt extra ingenjören utgående arvoden skola såsom tjänstgöringspenningar anses, för de båda extra byrådirektörerna och den extra inspektören 2,000 kronor för år samt för den extra ingenjören 1,500 kronor om året, ävensom att angående sagda befattningshavares rätt till semester skall gälla vad härutinnan finnes stadgat ifråga om innehavare av motsvarande tjänster å ordinarie stat. I övrigt torde jämväl böra föreskrivas, att beträffande tjänstinnehavarna ifråga skola de för innehavarna av ordinarie befattningar i lantmäteristyrelsen stadgade avlöningsbestämmelser i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

— — —.

I förenämnda skrivelse den 19 mars 1917 har lantmäteristyrelsen, efter erinran om huvudinnehållet i sin skrivelse den 20 november 1916, bland annat anfört följande:

Lantmäteri-
styrelsen
19/3 1917.

»Vad lantmäteristyrelsen uti nu berörda delar anfört uti sin ovan omfördä underdåniga framställning är fortfarande av enahanda betydelse. Och till ytterligare upplysning i fråga om lantmäteristyrelsens arbetsuppgifter kan tilläggas, att, ehuru styrelsen icke torde komma att få någon direkt befattning med ledningen av det fastighetsregister för städer och stadsliknande samhällen, varom förslag föreligger, detsamma likväl kommer att föranleda ökat arbete för styrelsen, som säkerligen kommer att tagas i anspråk bland annat för en del utlåtanden, som fastighetsregistrets tillkomst kommer att göra erforderliga, såsom för avgörande beträffande de mindre samhällena av frågan, huruvida beträffande dessa bestämmelserna i registeravseende för stad eller för landsbygd skola tillämpas m. m.

På grund härav och då lantmäteristyrelsen redan i sin ifrågavarande underdåniga framställning framhållit, att den verkställda utredningen enligt styrelsens mening ådagalade behovet av tvenne nya byråer, men att styrelsen emellertid med hänsyn till för handen varande förhållanden fann sig föranlåten att inskränka önskemålen, kan styrelsen, som inför Eders Kungl. Maj:t har att ansvara för att lantmäteriväsendet uppfyller därmed avsedda ändamål, icke vidtaga andra ändringar i sitt förut avgivna förslag än som föranledas av mellankomna förhållanden.

Bland sådana har styrelsen främst att taga hänsyn därtill, att Eders Kungl. Maj:t uti årets statsverksproposition icke föreslagit någon ändring beträffande ordinarie anslaget till lantmäteristaten. Härmed torde någon ändring i lantmäteristyrelsens stat att träda i kraft från ingången av år 1918 vara omöjliggjord. Och — — — finner sig styrelsen givetvis nödsakad att nu utgå ifrån, att styrelsens behov av ökade arbetskrafter för närvarande skall tillgodoses uteslutande genom anslag å extra stat.

Beträffande under denna förutsättning behovet av ökade arbetskrafter och därför erforderliga medel för år 1918 finner sig styrelsen på förut anförda skäl främst böra upptaga dels tvenne extra byrådirektörer och en extra inspektör, vardera med avlöning till belopp av 6,600 kronor, dels ock för senare delen av året en extra byråingenjör med avlöning till belopp av 1,950 kronor eller tillhoppa 21,750 kronor.

I fråga om det förut beräknade behovet av sju amanuenser, därav fyra fast anställda, kan någon inskränkning icke göras. Vad däremot angår ersättningen till dem torde, vid det förhållande att de komma i åtnjutande av det krigstidstillägg, som kan ifrågakomma, densamma kunnat något nedsättas. Ersättning bör utgå till fyra fast anställda amanuenser med lägst 3,000 kronor och högst 3,600 kronor eller i medeltal 3,300 och för tre extra amanuenser med lägst 2,700 och högst 3,300 eller i medeltal 3,000 kronor. Ersättningen till amanuenser bör alltså beräknas till sammanlagt 22,200 kronor.

I likhet med vad lantmäteristyrelsen förut framhållit bör för ersättning för vikariat beräknas en ökning av 1,000 kronor eller ett sammanlagt medelbehov av 3,600 kronor samt för extra biträden och extra vaktmästare ett belopp av 7,000 kronor, innebärande en ökning av 1,400 kronor. Enligt denna beräkning uppgå de sammanlagda utgifterna för extra tjänstemän och biträden samt vikariatsersättning till 32,800 kronor, och då det i styrelsens stat för samma ändamål upptagna anslaget slutar å ett belopp av 20,500 kronor, utvisar alltså ovanstående beräkning en ökning av 12,300 kronor, och om härtill lägges ovanstående belopp 21,750 kronor till två extra byrådirektörer och en extra inspektör för hela året 1918 samt

till en extra byråingenjör under senare hälften av året, erhålles en slutsumma av 34,050 kronor, som torde kunna avrundas till 34,000 kronor.

Denna summa utgör alltså medelbehovet för år 1918.

Vad angår styrelsens behov av ökade arbetskrafter och därför erforderliga medel under år 1917 — — —.

Sammanlagda beloppet utgifter under år 1917 utöver gällande stat uppgår alltså till 11,600 kronor.»

Jag har här att omförmäla, att styrelsen för föreningen Sveriges förste lantmätare i en den 30 mars 1917 till jordbruksdepartementet inkommen skrift riktat vissa invändningar mot lantmäteristyrelsens här ovan refererade organisationsförslag. Ur denna skrift må följande återgivvas:

*Föreningen
Sveriges förste
lantmätare.*

»Föreningen kan icke underlåta att uttala sin förvåning över det förslag till ändring i styrelsens stat, som lantmäteristyrelsen framlagt för Eders Kungl. Maj:t. Det är nämligen en så allmänt känd och så ofta framträdande brist i styrelsens nuvarande organisation, att däri saknas en särskild byrå, som med sakkunskap helt kan ägna sig åt att övervaka och leda lantmäterikårens arbeten beträffande mätningstekniska och andra tekniska frågor, att det icke synes kunna ifrågasättas, att detta förhållande är för styrelsen obekant. Inom mera framsynta delar av lantmätarkåren har man också väntat sig, att lantmäteristyrelsen, så snart så kunde ske, skulle på ett tillfredsställande sätt söka ordna denna för lantmäteriets tidsenliga utveckling så betydelsefulla fråga. I stället för att så göra väcker styrelsens förslag om inrättandet av vissa mellantjänster, vilka möjligen skulle komma att tillföra styrelsen något av den sakkunskap, styrelsen saknar, men det allra nödvändigaste, sakkunnig ledning beträffande dessa betydelsefulla uppgifter, skulle däremot icke åstadkommas genom den föreslagna omorganisationen, utan skulle de nya tjänstemännen sortera under nuvarande byråchefer. — — —».

Att här framlägga ett i detalj utarbetat förslag till denna frågas lösning är givetvis icke meningen. Så mycket torde emellertid kunna sägas, att det måste anses oundgängligen nödvändigt, att densamma löses icke genom några halvmesyurer utan på ett genomgripande och för framtiden fullt betryggande sätt, och synes detta endast kunna ske därigenom, att i styrelsen inrättas en tredje byrå för tekniska ärenden samt att i spetsen för denna ställes en i modern mätningsteknik såväl teoretiskt som praktiskt fullt kompetent person. Utom chefen för byrån torde där böra anställas en byråingenjör, vilken jämväl bör besitta fullt modern utbildning och erfarenhet på det mätningstekniska området, samt en eller ett par amanuenser. Åt tjänstemännen på denna byrå synes därjämte böra uppdragas att verkställa inspektioner beträffande mätningar enligt numerisk metod. — — —».

Genom inrättandet av en mätningsteknisk byrå skulle arbetsbördan å de nuvarande byråerna helt säkert så väsentligt minskas, att de föreslagna nya mellantjänsterna eller de båda byrådirektörstjänsterna bleve obehövlige. Då därjämte den föreslagna nya byråingenjörstjänsten i arkivet, såsom här nedan skall närmare påvisas, torde bliva obehövlige, skulle ifrågavarande organisationsfrågas lösning i överensstämmelse med vad här ovan föreslagits medföra mindre kostnader för stats-

verket än det av lantmäteristyrelsen framlagda förslaget, på samma gång som de krav, vilka förefinnas på ökad personal inom styrelsen, bleve bättre tillgodosedda.

Vad beträffar övervakandet och granskningen i övrigt av lantmätarnas arbeten å fältet, synes inrättandet av särskilda inspektörsbefattningar i styrelsen icke hava skäl för sig, då sådan inspektion kan vinnas icke blott på ett lämpligare utan även på ett för statsverket mindre kostsamt sätt. Det lär nämligen vara uppenbart, att en tillfredsställande inspektion av lantmätarnas ovanberörda arbeten å fältet skulle påfordra flera dylika inspektörer. Inrättandet av *en* sådan tjänst skulle sålunda föra med sig krav på flera sådana tjänster. Nu har lantmäteristyrelsen visserligen med sitt förslag angående inrättandet av en inspektörsbefattning i styrelsen påtagligen åsyftat en sådan för numeriska mätningar, och har styrelsen återkallat sitt tidigare till Eders Kungl. Maj:t gjorda förslag angående två inspektörsbefattningar, av vilka en torde avsetts för vanliga lantmåteriförrättningar. Ehuru frågan om inspektion av sistberörda slag av förrättningar sålunda för närvarande synes skjuten åt sidan av lantmäteristyrelsen, torde så icke böra ske, utan denna fråga upptagas till avgörande i sammanhang med nu föreliggande fråga om inspektion av numeriska mätningar.

Enligt gällande lantmåteriinstruktion åligger det rikets förste lantmätare bland annat *att* »övervaka, att länets lantmåteritjänstemän på föreskrivet sätt med noggrannhet och flit fullgöra sina åligganden; *att* — — — verkställa granskning av sådana, lantmåteriförrättningar rörande kartor och handlingar, som av vederbörande domstol eller domare tillställas förste lantmätaren för granskning, samt *att* enligt föreskrift av lantmåteristyrelsen eller domstol på ort och ställe göra erforderliga undersökningar».

Den granskning av lantmätarnas arbeten, som erfordras, åligger det sålunda redan nu enligt gällande bestämmelser förste lantmätarna att verkställa, var och en inom sitt län. Hittills har emellertid, på grund därav att för ändamålet erforderliga medel icke funnits anvisade, förste lantmätarnas granskning av förrättningarna i allmänhet måst inskränkas till en granskning å tjänsterummet av kartor och handlingar. Det är dock påtagligt, att ett övervakande av arbetena å fältet samt kartornas undersökning och jämförelse med marken äro nödvändiga, därest granskningen skall bliva fullt effektiv. Enligt föreningens mening skulle emellertid för åstadkommande av en fullt betryggande inspektion och granskning av lantmätarnas arbeten å fältet, vad beträffar vanliga lantmåteriförrättningar, endast påfordras en i någon mån utvidgad befogenhet för förste lantmätarna med avseende på lantmåteriinstruktionens bestämmelser angående den tekniska granskningen samt föreskrift därom, att ersättning för förste lantmätarna åliggande inspektioner å fältet må utgå från nionde huvudtitelns anslag till rese- och traktamentsersättning. Denna fråga skulle genom en sådan anordning enligt föreningens mening erhålla en icke blott så att säga naturlig och redan genom gällande instruktion planlagd lösning utan även bliva den ur alla synpunkter lämpligaste och ekonomiskt fördelaktigaste. — — —

Med här ovan berörda förslag till slutligt ordnande av biträdesfrågan å lantmåterikontoren och förändring i lantmåteristyrelsens stat sammanhänger i viss mån ett annat av lantmåteristyrelsen i samband med frågan om förbättring av lantmätarnas ekonomiska ställning väckt förslag om dels ökad renovations skyldighet till lantmåteristyrelsen beträffande sådana förrättningar, vilka redan nu i vissa delar äro underkastade sådan, dels ock om renovations skyldighetens utsträckande

även till hemmansklyvningar och ekonomiska mätningar m. m. Föreningen kan icke finna, att några vägande skäl föreligga för genomförandet av en sådan utsträckning av renovationsskyldigheten. — — —.»

Av förestående redogörelse framgår, att, med rättelse av lantmäteristyrelsens första beräkning av kostnaderna för sju amanuenser, styrelsens förslag till ändring i den ordinarie staten skulle medföra en kostnad av $(30,000 - 1,200 =) 28,800 + 32,800 = 61,600$ kronor — $20,500 = 41,100$ kronor; att med likadan rättelse styrelsens förslag den 20 november 1916 till behovens tillgodoseende medelst anslag å extra stat skulle kräva en kostnad av $21,800 + 34,900 = 56,700$ kronor — $20,500 = 36,200$ kronor, och att styrelsens förslag den 19 mars 1917 avser en kostnad av $21,750 + 32,800 = 54,550$ kronor — $20,500 = 34,050$ kronor.

Frågan om ändring i styrelsens ordinarie stat kan nu lämnas å sido. Det har emellertid varit nödvändigt att i korthet lämna redogörelse för styrelsens förslag härutinnan, när detta utgör grundval för framställningarna om anslag å extra stat. I de bägge förslagen, som avse anslag å extra stat, har icke någon framställning gjorts ifråga om särskilda medel till kvinnliga biträden eller en ny vaktmästare. I stället har den i anslaget till extra tjänstemän m. m. av styrelsen beräknade post till extra biträden samt biträde vid vaktmästargöromålen höjts från 5,600 kronor till 7,000 kronor eller med 1,400 kronor.

Mellan de bägge förslagen angående anslag på extra stat finnes allenast den skillnad, att i det senare förslaget dels 50 kronor, motsvarande pensionsavgift, avdragits från den föreslagne ingenjörens arvode och dels varje av de sju amanuensernas arvoden minskats med 300 kronor. Besparingen är sålunda 2,150 kronor.

I likhet med statskontoret finner jag visserligen utredningen giva vid handen, att lantmäteristyrelsen är i behov av ökade arbetskrafter, men jag kan däremot icke finna det på ett tillräckligt övertygande sätt framgå, att denna ökning i allo bör vinnas på det av styrelsen nu föreslagna sättet, även med beaktande att ökningen endast skulle ske medelst anslag å extra stat. Ett annat förslag, som synes förtjänt att tagas under överbägande, är det av styrelsen för föreningen Sveriges förste lantmätare framlagda, åsyftande dels inrättande hos styrelsen av en tredje byrå i stället för de bägge ifrågasatta byrådirektörsbefattningarna, dels ock utvidgad befogenhet för förste lantmätarna att kontrollera lantmäteriförrättningar samt ersättning till dem för resor i dylikt ändamål, varigenom den föreslagne inspektören torde bliva obehövlig. Om möjligen tillika, i överensstämmelse med den av sistnämnda styrelse

Departements-
chefen.

uttalade meningen, lantmäteristyrelsens förslag om utsträckning av renovationsskyldigheten befundes icke böra genomföras, skulle en väsentlig anledning till det uppgivna behovet av en för arkivet avsedd byråingenjörsbefattning bortfalla. Jag anser dessa och därmed sammanhängande frågor böra bli va föremål för särskild ytterligare utredning.

Då emellertid, som sagt, jag ej kan undgå att finna ett starkt behov av ökade arbetskrafter göra sig gällande inom lantmäteristyrelsen och med hänsyn jämväl till vad styrelsen anfört rörande den sannolika ökningen i styrelsens arbetsmängd under nästkommande år, anser jag mig böra tillstyrka, att sådan ökning beredes i viss mindre omfattning samt anordnad på sådant sätt, att den icke bör kunna utgöra hinder för en ytterligare utveckling i den ena eller andra riktningen.

Av redogörelsen för tillväxten av hos styrelsen handlagda ärenden framgår, att dessa utvisa en stark ökning, vilken i förening med vad lantmäteristyrelsen i övrigt anfört synes mig ådagalägga, att styrelsens byråchefer äro i behov av lättnad i sitt arbete. För detta ändamål anser jag *en* byrådirektörsbefattning med föredragningskyldighet böra nu upptagas å extra stat. Därest en blivande utredning utvisar, att det är förmånligast att inrätta en ny byrå i styrelsen, kan denna befattning utbytas mot en byråchefsbefattning. Med hänsyn till behovet av att till tjänsten erhålla en verkligt kvalificerad och dugande person samt till den av lantmäteristyrelsen anförda jämförelsen med byrådirektörer i patent- och registreringsverket anser jag avlöningen böra, såsom styrelsen föreslagit och varemot statskontoret icke gjort någon erinran, bestämmas till 6,600 kronor. Denna avlöning bör utgå i form av arvode, och böra, såsom statskontoret tillstyrkt, härav 2,000 kronor anses motsvara tjänstgöringspenningar. Vad statskontoret anfört i fråga om byrådirektörens rätt till semester samt tillämpning å honom av gällande avlöningsbestämmelser torde böra iakttagas.

Beträffande de uppgifter i fråga om föredragning och arbete i övrigt, som böra anförtros denne extra byrådirektör, läser Kungl. Maj:t efter lantmäteristyrelsens hörande böra meddela närmare föreskrifter.

Vad därefter de ifrågasatta befattningarna såsom inspektör och byråingenjör angår synas mig de omständigheter, som anförts såsom skäl för dessa tjänsters inrättande, vara i behov av närmare utredning. Jag kan därför ej nu tillstyrka, att något anslag begäres till dessa befattningar.

Styrelsens förslag, att medel måtte beredas till anställande av sju amanuenser med fast arvode i stället för nuvarande fyra, anser jag förtjänt av bifall, desto mer som den ifrågasatta ökningen i antalet

tjänstemän av högre grad nu inskränkts. Under erinran att maximiarvodena åt examinerade biträden å lantmäterikontoren i länen samt åt lantmäteriauskultanter, som äro anställda vid jordregisterarbetena, utgå med 300 kronor för månad ävensom att Kungl. Maj:t i år föreslagit riksdagen att höja anslaget till lantmäteriuundervisningen, bland annat för att de vid denna anställda assistenterna måtte kunna erhålla nyssnämnda månadsavlönning, får jag tillstyrka lantmäteristyrelsens förslag, att medlen till avlönande av dessa amanuenser beräknas till sådant belopp, att medelavlönningen för år kan utgå med 3,300 kronor åt fyra och 3,000 kronor åt tre amanuenser. Härtill åtgå tillhoppa 22,200 kronor.

Den föreslagna höjningen med 1,400 kronor till 7,000 kronor av de till extra biträden och extra vaktmästare avsedda medel ger mig icke anledning till erinran.

Då antalet av de tjänstemän, för vilka vikariatsförordnande kan ifrågakomma, av mig minskats i jämförelse med lantmäteristyrelsens förslag, synes den ifrågasatta ökningen med 1,000 kronor å de för sådant ändamål avsedda medlen kunna begränsas till 400 kronor samt dessa medel alltså upptagas till 3,000 kronor.

De tre sistberörda anslagsposterna, vilka motsvara det nu å ordinarie staten upptagna anslaget till extra tjänstemän och biträden samt vikariatsersättning, skulle alltså tillhoppa utgöra 32,200 kronor. Då sagda post å den ordinarie staten uppgår till 20,500 kronor, skulle ökningen å extra stat bliva 11,700 kronor.

Jag vill framhålla, att dessa beräkningar över de särskilda behoven icke avse att vara bindande för anslagets användning, utan bör anslaget i sin helhet få disponeras för de därmed åsyftade ändamålen, med iakttagande av de särskilda föreskrifter Kungl. Maj:t må meddela.

Något anslag till förstärkning av lantmäteristyrelsens arbetskrafter redan under år 1917 anser jag mig ej kunna tillstyrka. Därest det i år skulle visa sig oundgängligt att i någon mindre utsträckning bereda styrelsen ökade tillgångar för anställande av extra tjänstemän, lärer Kungl. Maj:t kunna, liksom skedde år 1916, härtill anvisa särskilda medel.

På grund av vad jag sålunda anfört, får jag nu hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen

att å *extra stat* under nionde huvudtiteln för år 1918 såsom förslagsanslag, högst, anvisa

dels för anställande under samma år hos lantmäteristyrelsen av en tjänsteman, benämnd byrådirektör, 6,600 kronor, varav 2,000 kronor skola anses motsvara tjänstgöringspenningar;

dels ock till extra tjänstemän och biträden samt vikariatsersättning hos nämnda styrelse, utöver härtill i styrelsens stat upptaget anslag, 11,700 kronor;
eller tillhopa 18,300 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Olle Åkerberg.